

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית נאמן

מוצאי שבת פרשת בשלח, י"ד בשבט תשפ"ג

נושאי השיעור:

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או בליקו בית נאמן:
079-9270505

בשעה 20:00

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

- א. ט"ו בשבט ודיני קדימה בשבעת המינים (א-ה). ב. "ארץ אשר לא תחסר כל בה" (אות א ואות ד). ג. ברכת המצה בשאר ימות השנה (אות ד).
- ד. סעודת יתרו (ו-ז). ה. מדוע הקריב יתרו לשם אלקים? (אות ח). ו. חידוש נחמד למהר"ם שיף על הפסוק "ויקח שש מאות רכב בחור" (אות ט).
- ז. "העיין התוניסאי" (י-יב). ח. הגאון רבי ינון חורי זצ"ל (יג-יד). ט. תופעה מיוחדת בפרשה, שלשה פסוקים רצופים ובכל פסוק 72 אותיות (יה-כ). י. "אני והו השועיה נא" (ט-כ). יא. החליף מוסף של שבת בתפלה אחרת של שבת (אות כא). יב. אמירת "ויכולו" אחרי תפלת ערבית (כב-כד). יג. ברכת "מעין שבע" בבית חתנים וכי"ב (אות כה). יד. לצאת ידי חובת תפלת ערבית של שבת בברכת "מעין שבע" (אות כו).

מה קודם לברכה בשבעת המינים?

ג. וכשמביאים פירות בליל ט"ו בשבט צריך שידעו את הקדימה של הפירות. הדבר הראשון מזונות חטה ושעורה³, מברכים מזונות ואחר כך "על המחיה", (או שישאירו את הברכה האחרונה בסוף), ואחר כך זיתים, ואחר כך תמרים, ואחר כך ענבים תאנים ורמונים. על פי מה הסדר הזה? לפי סדר התורה - "ארץ חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש" (דברים ח, ח).

אם כל חיטה

ד. ולמה התורה אמרה "ארץ חטה"? כי החטה המקורית יסודה בארץ ישראל⁴. אבל אנחנו לא נהנים ממנה, כי מעבירים אותה לאמריקה כדי לקבל דולרים... (ה' ירחם). אבל יש דבר אחד שהוא חטה שלנו וזה המצות. ובמיוחד מצות משעת קצירה. אלו מצות של ארץ ישראל. לכן אם אדם אוכל מצות כל השנה שהם משעת קצירה, לא יברך בסוף [ברכת "על המחיה"] "על המחיה ועל הכלכלה" אלא "על מחיתה ועל כלכלתה". ככה יברך. האשכנזים נוהגים לברך על המצה [ברכת "המוציא"] ו"ברכת המזון" כל השנה. אבל הספרדים מדוירים דורות נוהגים לברך עליה "בורא מיני מזונות, ו"על המחיה". למה? כי המצות הם קשות לשינים, ומכיון שהם קשות - כוססים אותם. אז זה בכלל פת הבאה בכיסנין. ככה נהגו הספרדים מאז ומעולם, והרב חיד"א מביא את זה (מחבר"ס קנ"ח סק"ה). יש חולקים ואומרים לברך על זה "ברכת המזון" כדעת האשכנזים, אבל רוב הספרדים מברכים "בורא מיני מזונות" ובסוף "על המחיה",

שחת... איפה תמצא אתרוג כשר ממש? רק יש היום אתרוגים שבאו מתימן. פעם הראו לרב עובדיה אתרוג תימני, והוא אמר: "כשר, כשר, כשר"... די, בלי ספיקות. (אפילו שלפעמים אין בהם פיסתם). לנו יש אתרוגים מרוקאים שיש בהם גם פיסתם, והם גם מהודרים, וגם לא מורכבים כמה מעלות יש בהם. אבא ע"ה היה מדיף אתרוג מרוקאי על כל האתרוגים, וגם הבכא סאלי היה עושה ככה. הוא היה אומר לרבי מרדכי אליהו ע"ה: תשמע, תקח את האתרוג הזה, זה מרוקאי. אמר לו: אני רוצה לקחת אתרוג ישראלי. והבכא סאלי מראה לו ספר "ביכורי יעקב" שכתב אותו חכם אשכנזי - רבי יעקב איטלינגר (יש לו כמה ספרים) שכתב (בתוספת ביכורים סי' תרי"ח): האתרוג המרוקאי לא ראיתי כמוהו ליפוי! אז נתפלל שיהיה לנו אתרוג מרוקאי. (או אתרוג כשר - כל אחד ואחד לפי דעתו). רבי ינון חורי שהשבוע האזכרה שלו היה אומר: אני לא רוצה מרוקאי, אני רוצה רק ישראלי. כל אחד יעשה כהוראת רבותיו.

3. בשעורה מביאים בירה, כי מי יאכל שעורים היום? שעורים זה מאכל של בעלי חיים. ואם שותה בירה אז ברכתה שהלכו ותדחה לסוף הסעודה.

4. את זה גילה חוקר אחד ושמו 'אהרונסון' (אני לא יודע עד כמה הוא היה דתי) בשנת תרס"ו. אמר: אם החיטה - האמא של כל החיטים - מקורה מארץ ישראל. וקדם לו הרב חיד"א במאה שנה! (הרב חיד"א נפטר בתקס"ו, והוא גילה את זה בתרס"ו). מאה שנה לפני כן הרב חיד"א כבר כתב בברכי יוסף (שירי ברכה א"ח סי' ר"א): למה אנתנו מברכים "המוציא לחם מן הארץ", ומברכים על פירות האדמה "פרי האדמה"? למה לא נאמר "בורא פרי הארץ"? אז הוא אמר בגלל שהלחם יוצא מן החטה, והחטה באה מארץ ישראל, וכשאתה אומר "המוציא לחם מן הארץ" סתם הארץ זו ארץ ישראל. והוא כיון לאמת, פלא פלאים. מה, אין חטים בכל העולם? יש חטים, אבל החטה שלנו היא הכי טובה מכל החטים שבעולם. עשו נסיון, הביאו כל מיני סוגי חטים מכל מיני מדינות, והכניסו להם שדפון וירקון ושמן וכל הבעיות שבעולם... והחיטה שלנו עמדה חזק.

"ארץ אשר לא תחסר כל בה"

א. ישר כח לפייטנים היקרים (ר' כפיר פרטוש הי"ו ואחיו ר' יהונתן הי"ו, ור' אלחנן משמרת הי"ו). השבוע יש הרבה שמחות בישראל, "ירבו שמחות בישראל". מחר בערב יש לנו "ט"ו בשבט". ומצוה לאכול בו מכל מיני פירות. (רק מי שהפירות מזיקים לו, יאכל מעט). אומרים שהרב יוסף סתרוג זכורנו לברכה היה מעלה על שלחנו בליל ט"ו בשבט שבעים וחמשה מיני פירות. (אני לא ראיתי, אבל שמעתי ככה). וזה פלא, כי בצרפת אין להם שום דבר, הכל יבש. בצרפת ואנגליה מעט מאד פירות יש בהם, יש להם שיחים, צמחים וירקות. אבל פירות ממש, מעט. אם אתה רואה שם פרי בחנות, תשאל עליו ויגידו לך: זה הגיע מברזיל, זה הגיע מאמריקה, זה הגיע מתונס, זה הגיע מישראל. אבל בארץ ישראל הפירות שלנו ברוך ה' טובים מאד. עשו פעם חשבון כמה צמחים גדלים בארץ ישראל וראו שהם למעלה משלושת אלפים וחמש מאות. ובצרפת ואנגליה רק אלפים ומאתים (פחות או יותר). לכן אנחנו צריכים להודות על הפירות שלנו כאן.

אתרוג בט"ו בשבט

ב. יש פירות שמברכים עליהם שהחינו, ויש פירות שנמצאים כל השנה כולה ולא מברכים עליהם. אני הייתי מברך כל פעם [בט"ו בשבט] על אגוזי הקוקוס שהחינו, כי אני מכיר אותו רק בט"ו בשבט. אבל אמרו לי: לא נכון, כל הזמן הוא מצוי. ולא עוד, אלא שלא מבחינים בו בין חדש לישן. אם כן אין מה לעשות. אין לברך עליו. [אא"כ יש בו משקה שאז ניכר שהוא חדש]. על האתרוג גם כן לא מברכים שהחינו, כי כבר בירכנו עליו בחג הסוכות שהחינו (בארבעת המינים), וזה כולל גם את זה. ועוד טעם אחר שכתב המשנה ברורה (סי' רכה"ס ס"ק ט"ז), הגמרא אומרת (סוכה דף ל"ה ע"א) על האתרוג שהוא דר באילנו משנה לשנה - גר באילן משנה לשנה, אם כן אי אפשר להכיר בו אם הוא חדש או ישן, ולכן על האתרוג לא מברכים שהחינו. אבל יש תפלה מיוחדת על האתרוג (במיוחד אצל האשכנזים), וחיבר אותה בעל בני יששכר¹ (מאמר חדש שבת מאמר ב' אות ב'). הוא תיקן נוסח תפלה שאומרים אותו בט"ו בשבט שיהיה לנו אתרוג יפה וכשר ומהודר לקראת חג הסוכות².

- זה היה בן אחותו של החוזה מלובלין. אמו הייתה באה לחוזה מלובלין ואמרת לו: תברך אותי, תברך אותי, אין לי ילדים. ופעם אחת הוא אמר לה: אני לא יכול לברך אותך! אז היא אמרה לו: לא צריך, אני אתפלל לקב"ה! אמר לה: לזה אני מחכה, שתגידי "אני מתפללת לקב"ה". ונפקדה בילד, וקראה לו "צבי אלימלך" (מדינוב), והוא כתב ספר "בני יששכר". ולא ידעו למה הוא קרא לו ככה. אלא שהוא הלך לחוזה מלובלין, ואמר לו: כל שנה בחנוכה מתעוררים בי רגשות מיוחדים. אם הייתי כהן - נגיד, זה הסדר, כי החשמונאים היו כהנים. אבל אני לא כהן, מאיפה זה בא לי? אמר לו: אתה היית מביית הדין של החשמונאים (הוא מובא בעבודה זרה דף ל"ו ע"ב: בית דין של חשמונאי גזרו על הבועל גויה שיש לו ארבעה עונות - נשג"ז - נדה שפחה גויה זונה, ויש עוד כמה דברים שהם תקנו), לכן אתה מתעורר בכל שנה בחג החנוכה. אמר לו: אם אני ככה מאיזה שבת אני? אמר לו: אתה משבט יששכר. לכן הוא קרא לספרו "בני יששכר". ורבי יוסף חיים כל דבר טוב שמוצא אצל האשכנזים מכניס אותו אלינו [הזכיר תפלה זו על האתרוג בספרו לשון חכמים (ח"א סי' ל"ו)].
- בעיקר אצל האשכנזים קשה להשיג אתרוגים, קשה מאד. אם יגיעו אתרוגים הם ספק מורכבים. יש "אתרוג קורפ", ויש אתרוג ג'ניבה. ויש אתרוג קלבריה... ויש אתרוג באר

נוצוב הרפ"י: 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
16:46	17:59	18:40
17:02	18:01	18:36
16:51	17:59	18:34
17:04	18:01	18:37

ואם זו חטה של ארץ ישראל מברכים בסוף "על מחיתה ועל כלכלתה".

פרי לפי גרעיניו תקדימו...

ה. והסדר הוא ככה: **זיתים** הם הראשונים לפני כל הפירות (חוץ מחטה ושעורה), ואחר כך יש לנו **תמרים**. אחרי תמרים יש לנו **ענבים**, אחרי ענבים יש לנו **תאנים**, ואחרי תאנים יש לנו **רמונים**. וזה דבר פלא שיש בטבע, אדם נדהם לראות את זה. הזית יש בו גרעין אחד, בתמרים יש גרעין אחד אבל הגרעין חלוק לשנים, אתה רואה שם כמו שבייל בתוך הגרעין של התמרים. בענבים יש יותר מגרעין אחד - **שנים שלוש**,⁵ אז הענבים באים בתור אחר כך, אחר כך תאנים, יש בהם הרבה גרגירים קטנים, (רק התאנים האלה קשה מאד לאכול אותם, כי יש בהם תולעים, רחמנא ליצלן).⁶ ואחר כך רמונים, הרמונים יש בהם הרבה מאד גרגירים.⁷ אז זה הסדר, וכשאדם אוכל אותם, אם כבר בירכת על הזיתים - פטרת את כולם. לכן יש עושים ככה: בעל הבית מברך על הזיתים, (אבל לא זית קטן, אלא זית גדול - מלא, זית של תנובה. אבל בתנובה יש להם גם זיתים קטנים, הפסוק אמר "זית שמן" - זית שיש בו שמן), ואחרי הזית יש תמרים, האשה לוקחת תמרים, כל אחד. ויש בזה סגולה לאיש ולאשה.

סעודת יתרו

ו. בסוף השבוע יש לנו **סעודת יתרו**, לא כל העדות עושים את זה, אבל עושים את זה גם בתונס, גם בג'רבא, וגם באלג'יר. (ככה מובא בספר אוצר ישראל⁸ ח"ז עמ' 176). מה זו סעודת יתרו? זכר למה שנאמר בפרשת יתרו (שמות י"ח, י"ב): "**ויקח יתרו חותן משה עולה וזבחים לאלקים, ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכול לחם עם חותן משה לפני האלקים**". וזכר לסעודה הזאת עושים את זה, זו סיבה אחת. סיבה שניה, ילדים שהתחילו ללמוד חומש משניים בעל פה את עשרת הדברות וקוראים את זה בליל סעודת יתרו בבית בקול רם, בקולי קולות.⁹ אז עושים אותה ביום חמישי בערב, ומי שלא יכול לעשות (מאיזו סיבה) יקדים אותה. אבל שתהיה בשבוע של פרשת יתרו.

הכל בקטן

ז. ויש אומרים שהיתה פעם מגיפה בתונס (ובג'רבא איני יודע אם הייתה) של תמותות תינוקות ופסקה המגיפה בשבוע פרשת יתרו, ולכן תיקנו חכמי אותו הדור לעשות סעודת יתרו, ואז הילדים שמחים וקוראים [עשרת הדברות]. מה היו עושים? בתונס שאני הכרתי, ביום של סעודת יתרו אתה לא יכול לעבור ברחוב 'סידי בוחדיד'¹⁰ [מרוב בני אדם].

5. לכן התורה אמרה "מחרצנים ועד זג" (במדבר ו', ד'), מחרצנים לשון רבים וגו' לשון יחיד. למה? שתאמר או "מחרצן ועד זג" או "מחרצנים ועד זגים". אלא מחרצנים יש הרבה בענב אחד, וגו' זה הקליפה של ענבו, ויש לו קליפה אחת. לכן נאמר "מחרצנים" לשון רבים.
6. באים מטורקיה מלאים תולעים, וגם בארץ הם מלאים תולעים. פעם היה שוטה אחד מג'רבא שהיה אצל רבי עמוס כהן, והוא נתן לו תמרים לאכול, אז הוא אכל אותם ככה. אמר לו הרב: רגע, רגע, בדקת אותם מתולעים? אמר לו: מה? בתמרים של ישראל יש בהם תולעים...? לא יכול להיות. אמר לו: יש בהם תולעים יותר ממך... מה זאת אומרת אם יש בהם תולעים? תבדוק, ותסתכל.
7. יש מי שאמר שיש רימון שיש בו 613 גרגירים. אין רימון כזה היום, אבל אולי פעם היה רימון כזה ענק שיש בו תרי"ג כנפון המצות, בסדר.
8. זה ספר שהוציאו עליו לעז שיש בו דברי מיונות, זה לא דברי מיונות, אלא הוא מביא דעת המינים, אבל הוא סותר אותם. אדם צריך לדעת מה שאומרים המינים כדי שידע לסתור אותם, אין בזה כלום. המחבר התכתב עם רבי חיים ברלין הבן של הנצ"ב, התכתב עם הרב קוק, התכתב עם כמה רבנים. והוא מביא את דעותיהם של הכופרים והוא דוחה אותם. אם לא תדחה אותם, יום אחד יאמרו לך: תשמע, היום התגלה מהשוה... היה מג'רון אחד שאמר לי: תגיד לי, קין לקח אשה. מאיפה הוא לקח אותה? הרי בעולם היו רק קין והבל? אמרת לי: אתה חושב שאדם הראשון אין לו בנות? יש לו בנות. אמר לי: אין לו. אמרת לי: יש לו. אמר לי: אין לו. יש לו... בסדר, קרתי לבת שלי ואמרת לי: תביאי חומש. הביאה והראיתי לי: "ויולד בנים ובנות" (בראשית ה', ד). [הוא התפלא ואמר]: אה, הפרופסור בטלזויה לא ידע את הפסוק הזה!?! לא ידע, מה נעשה לו?! אדם הראשון יש לו גם בנות, וקין לקח את אחותו. ככה רש"י אומר בפרשת קדושים בפסוק "ואיש אשר יקח את אחותו וגו' חסד הוא" (ויקרא כ', י"ג) - ואם תאמר לי, הנה קין נשא את אחותו? זה חסד שעשה הקב"ה כדי שהעולם יבנה, שאמר (התלים פ"ט, ג'): "כי אמרתי עולם חסד יבנה". אז אדם צריך לשמוע דעות של הכופרים, כדי לדעת מה לענות עליהם. "הוי שקוד ללמוד תורה, דע מה שתשיב לאפיקורוס" (אבות פ"ב משנה י"ד).

9. אנתנו היינו בחוץ לארץ עם כמה גוים, קוראים עשרת הדברות בקולי קולות, כאילו אנתנו נמצאים בארץ ישראל... והגוים שומעים את זה, ואומרים: מה זה? מה קרה להם? "המשוגעים האלה" שקוראים "אנכי" בקול רם? תשמעו, יש עשרת הדברות! כשמגיע חג השבועות היו קוראים את עשרת הדברות בערבית. והיה פייטן אחד (קראו לו "דוכה"), שהיה מתרגם את עשרת הדברות בערבית, והערבים שומעים כל מלה ונהנים ממנה. כי הם מאמינים בא-ל אחד, מאמינים בשבת. רק שהם הפכו את השבת ליום ששי, עשו שבת בערב שבת. (יש לנו תינוק בבית שכל שבוע אומר "היום יום סיס", מחר שבת, שבת קודש"... אין דבר, תגיד ככה, אחר כך תגיד ותדע שלא אומרים "סיס", אומרים "שיי". ולא אומרים "קודש", אלא אומרים "קודש"... תלמד).

10. זה הרחוב המרכזי שכולו תנויות של יהודים, והיו מוכרים שם עוגיות בליל שבת! היו מחללי שבת וכולם קונים מהם. הרבנות משגיחה שיהיה כשר, שלא ימכרו שם שומן של חזיר וכדו', כל דבר שיש בו איסור משגיחים עליהם, ובמיוחד בפסח כשהם עושים מצה עשירה, באים משגיחים ורואים. אבל היו מוכרים את זה בליל שבת.

אי אפשר לעבור ברחוב הזה, כי מוכרים שם כל מיני יונים קטנים, זכר למגיפה שהיתה פעם בילדים וניצולו בנס. ומוכרים כלים קטנים, וסירים שגודל הסיר כמו רבע כוס, ממש קטנים מאד, ומבשלים בהם ככה. ויש כפיות קטנות, ויש מזלגות קטנות, ויש סכינים קטנים, ויש גרות קטנים - גודל הנר כגודל אצבע והעובי שלו חצי אצבע. למה לא מביאים את זה כאן? כי אנתנו מתביישים להראות שפעם היינו תוניסאים... זה יעבור. לאט לאט יבינו שהמנהג הזה צריך להיות בכל עדה ועדה, זכר ל"ויקח יתרו חותן משה עולה וזבחים לאלקים, ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכול לחם עם חותן משה לפני האלקים" (שמות י"ח, י"ב).

מדוע הקריב יתרו לשם אלקים?

ח. פעם אמר לי הנבא סאלי ע"ה: תשמע, יש גמרא בסוף מנחות (דף ק"י ע"א) שכתוב בה שבכל הקרבנות לא נאמר בהם אלקים, ש-די וכדו', שום דבר, אלא הכל לשם ה'. "יח ניחוח לה", לשם הו"ה בלבד, שלא ליתן מקום - פתחון פה למינים לטעות.¹² ויש לנו את יתרו שהביא קרבנות לאלקים. והרי הגמרא אומרת שלא מביאים שום קרבן רק לשם הו"ה בלבד, אז למה יתרו הביא קרבן לאלקים? היה צריך לומר "לה" - "ויקח יתרו חותן משה עולה וזבחים לה". אז אומר, זו כוונת הפסוק "זובח לאלקים יחרם" (שמות כ"ב, י"ט) - הפשט של הפסוק לעבודה זרה.¹³ אבל בזהרה (זהה חדש דף ג' ע"ב) יש פירושו שמי שזובח לשם אלקים יחרם.¹⁴ ע"כ. ואם תאמר לי הנה יתרו זבח לשם אלקים? [לכן אומר הפסוק הבא]: "וגר לא תונה ולא תלחצנו" - יתרו מסכן, היה גר צדק, עדיין לא למד את הכללים של הגמרא, עוד לא הגיע לסוף מסכת מנחות... "וגר לא תונה ולא תלחצנו". את זה אמר לי בבא סאלי בשנת תשל"ב, ואחר כך מצאתי את זה במהר"ם שיף בסוף מסכת בבא בתרא¹⁵ (דף ק"י ע"א).

רכב פחות שש שווה בחור

ט. פעם אחת מהר"ם שיף כתב חידוש יפה על הפרשה שלנו: "ויקח שש מאות רכב בחור" (שמות י"ד, ז), אמר אם תקח מלת רכב זה עולה 222, תוריד ממנה 6 - זה 216 כמנין בחור. "ויקח שש מאות רכב - ממלת רכב, ישאר לך - בחור"... ותמיה היה קשה לי על דבריו, הרי הפסוק אמר מ"אות" רכב, לא אמר מ"מלת" רכב, אבל אחר כך ראיתי ראשונים שכתבו שמלה יכולה להיקרא "אות" (עיין בחומש בית נאמן שם), והכוונה סימן. "ויקח שש מאות רכב - ישאר בחור". ואת זה כתב מהר"ם שיף בחמש מלים! - "שש מאות רכב נשאר רי"ז", לך תבין אותו... למהר"ם שיף היה מוח מיוחד.

"העיון התוניסאי"

י. ויש לנו עוד דבר שאנשים לא יודעים את הערך שלו - "העיון התוניסאי". אומרים סתם התוניסאים גאוניים, אומרים "העיון התוניסאי". על מה אתם מתגאים? מה יש בעיון הזה? כל החכמים כולם מעיינים. (לא כולם, אבל הספרים היידיים - מעיינים). העיון התוניסאי זה עיון שיורד לעומקה של הסברא, של המפרש, ושל הפוסק. באו כמה חכמים ממדינות אחרות והתווכחו בלימוד עם חכמי תונס, ותמיד העריכו את החכמה של חכמי

11. איפה מביאים את זה? בצרפת. יש שם שכונה של יהודים תוניסאים שנקראת 'ב'לון'. כשמגיעה סעודת יתרו השכונה הזאת נעשית כמו "תונס קטנה"... ומביאים את זה. אמרתי להם בישיבה: תביאו שנה אחת את זה. אל תעשו כאן, אבל תביאו לכאן חודש לפני סעודת יתרו את הכלים האלה. תמכרו אותם ויהיה לכם ריוח. לא שומעים לי, לא רוצים ריוח רק מסידורים של "איש מצליח"... זה הכל. 12. מה המקום לטעות? מי שלא יודע את האמונה של הנונים לא יבין את הגמרא הזאת. אצל היונים האלילים שלהם רבים אחד עם השני, כל אליל יש לו אשה... ולאליל אחר רוצה לקחת את אשתו, אז הוא הורג אותו ולוקח את אשתו! שטויות והבלים כאלה מלמדים אותם בבתי ספר תינוק בארץ ישראל! הכל חושך ואפילה. הכל העתקה מהם. גם מצעד הגאווה שלא ידעתי מה המקור שלו, פעם הוא היה אסור בכל העדות ובכל המדינות. ועכשיו הביאו אותו כי במדינות צרפת ואנגליה וכי יש מצעד כזה. אבל מה המקור שלו? מתברר שהוא מפילוסוף אחד יוני, שמו 'אפלטון'. ו'אפלטון' הזה נחשב גורמלי, הוא האמין שיש נשמה לאדם לפני הלידה. לא כמו אריסטו שאמר שהגוף והנשמה הולכים ביחד, אבד הגוף אבדה הנשמה, לא ככה. הוא רבו של אריסטו והוא אומר אחרת. אבל בדבר הזה אמר האדם חופשי, יעשה מה שירצה. אבל אינם יודעים שבזמן שהיו עושים את זה, היו עושים גם כך "כל שובכ עם בהמה" (שמות כ"ב, י"ח), אז ימשיכו גם את זה? איפה השכל שלכם? אנתנו עם שנבחרנו מבורא עולם ללכת בדרך טובה, בדרך שמתאימה לטבע, מתאימה לבריאות. אנתנו מתכחשים למציאות שלנו?! אבל הם לא מבינים כלום והם לא יודעים כלום. אדרבא, הם מתפארים בזה. "מצעד הגאווה" - על מה אתם מתגאים? על שאתם בורים?! אולי מצעד הגאווה שכל אחד יביא אתו בהמה ברחוב ואחד יביא כלב ואחד יביא חתול. משוגעים ומטורפים, התורה אומרת לנו להתרחק מהם.

13. ככה רש"י מפרש, ככה הגמרא (סנהדרין דף ס' ע"ב), ככה יונתן מתרגם, וכן כולם. 14. וכי יעלה על הדעת שמי שזובח לשם אלקים חייב מיתה? הוא טועה, אבל לא חייב מיתה. אלקים והו"ה הכל אותו דבר. אבל ככה זוהרה מפרש בדרך דרש. 15. הוא כתב את זה בראשי תיבות, כמו שתמיד הוא כותב בראשי תיבות. מהר"ם שיף יש לו עיון עמוק מאד, אבל השפה שלו קשה מאד. מהרש"א השפה שלו בהירה וברורה, אבל מהר"ם שיף נראה לא למד כתיבה בילדותו, אז שנעשה גאון התחיל לכתוב בשפע, לפי השכל שלו.

חיבה נתן לנו. אחד שעשה עבירה או שנכשל באיזה דבר, היה אומר לו רבי ינון: בוא הנה, תקרא וידוי: אנא... אשמנו, תחשוב על מה שאשמת, בגדנו וכו' עד שגומר את הווידוי והיה בוכה בדמעות שלישי. ככה היה רבי ינון¹⁹.

מתחן בחסד ור"מ בישיבה

יד. רבי ינון היה יודע לחנך, והיה מחנך בחסד. הוא היה מורה 30 שנה (ואולי 35 שנה). יום אחד הגיע לגיל פנסיה וישב סגור בביתו, בא אלי **רבי שמואל עידאן ז"ל**, ואמר לי: לא חבל שחכם כזה לא נלמד ממנו שום דבר? בוא נלך אליו. [הלכנו ואמרתי לו:] רבי ינון, למה אתה לא הולך להפיץ מדעותיך ומהעמקות שלך לתלמידים? אמר לי: אני כבר לא שווה כלום, קיבלתי פנסיה ולכן אשב בבית. אמרתי לו: למה תשב בבית, אתה עושה משהו? אמר: אני לקחתי המון כדורים, הבטן שלי מחסן של כדורים. אמרתי לו: אתה יודע למה? כי אתם לומדים משמרות כהונה (בגדרא כולם לומדים משמרות כהונה), וראשי התיבות של משמרות כהונה זה מש"ן, וזה ראשי תיבות: **מחסן של כדורים**... מה אתה צריך אותם? אמר לי: ככה אמרו לי הרופאים. אני עכשיו שומע דברים חדשים, אדם נברא לטוב ולא נברא לרע. אמרנו לו: בוא. לקחנו אותך לישיבה והיה נותן שיעורים.

פנינה מפנינים

טו. אבל יש לו כלל: אם יבוא איזה אדם גדול לשמוע את השיעורים הוא סוגר את הגמרא ואומר: אני לא יודע כלום, אני עם הארץ מדאורייתא ומדברנן. מה נעשה לו?! אבל לפעמים הדלת הייתה פתוחה ואני שמעתי ממנו מלה אחת בהיסח הדעת (והוא לא ידע שאני שומע) וראיתי שהדברים נכונים ורשמתי אותם (והביאו אותם ב"בית נאמן" (לידי גאולה) שבוע שעבר). זו הגהה ברש"י על מה שכתוב בפסוק: "ואהביו כצאת השמש בגבורתו" (שופטים ה', י"א) ורש"י אומר: השמש לעתיד לבוא תהיה גדולה פי 343. איך מצא את זה? כי כתוב: (ישעיה ל', כ"ו) "ואור החמה יהיו שבעתים כאור שבעת הימים", שבעתים כפול שבעת הימים שבע כפול שבע כפול שבע, ורש"י כותב שזה שבע **שביעיות**. ואמר רבי ינון שזה לא בדיק, כי שביעיות זה אחד משבעה, וא"כ שבע שביעיות זה אחד, זה לא 49, כי ה"שביעית" זה אחד משבעה, ושבע שביעיות שבע אחד חלקי שבעה - זה אחד... מה זה? אלא צריך לומר **שְׁבַע עֶשְׂרֵת**. מי אומר שְׁבַע עֶשְׂרֵת? ככה הוא אמר. ונזכרתי שבתורה כתוב: (שמות י"ח, כ"א) "שרי חמשים ושרי עשרות". לא כתוב "שרי עשריטות", אלא "שרי עשרות" עשר ברבים עשרות, אז שבע ברבים - שְׁבַע עֶשְׂרֵת. הוא צודק, ורשמתי את זה בגיליון של שופטים שלי ברש"י. מי יודע כמה דברים ופנינים אמר לתלמידים, לפעמים הקליטו אותם ולפעמים לא הקליטו אותם. אין מה לעשות.

ותן ברכה

טז. והוא היה עניו. הברכות שלו היו נפלאות. היו באים אליו אנשים עם המלצה ואומרים לו: "תחתום לנו". אמר להם: למה צריך שאני אחתום? החתימה שלי שווה משהו?! לכו לבעל המכולת כאן שיחתום לכם! אמרו לו: אבל בעל המכולת חמור! אמר להם: אני חמור יותר ממנו... לא רוצה כלום. היו באים אליו אנשים שרוצים ברכה, והוא אמר להם: אני לא יודע אם אני ראוי לברך. הלך לרב **שמואל וואזנר** זכרונו לברכה, פתח לו הבן ואמר לו: ברוך הבא, תתן לי ברכה... אמר לו: מה פתאום? אני באתי לכאן כדי לשאול את הרב הלכה, האם מותר לי לברך אנשים, או שאני מרמה אותם? אמר לו הבן: אבא שלי אמר לי: **כל פעם שאתה רואה את החכם הזה רבי ינון חורי תבקש ממנו ברכה**... לכן באתי לבקש ברכה. אמר לו: אם ככה אני מברך אותך והולך הביתה, קיבלתי "רישיון" שאני יכול לברך... וככה היה, היה מיוחד במינו.

אני מברך אותך שיהיה לך מליון נח

יז. פעם בא אליו עורך דין שאין לו מצב רוח (מג'נון, למה אין לו מצב רוח?). אמר לו הרב:

19. יש ספר ענק עליו **שמש ינון** - 2 כרכים ענקיים (יחדיו 700 עמודים), שכתב אותם הבן שלו **רבי שושן**. וכתב עוד ספר: **תפילת אבי**. מה זה תפילת אבי? איך אבא שלו מתפלל. ושם מביא בשם אביו: שהסידור הכי טוב, הוא לא פחות ולא יותר: "תפילת בני ציון". אבל תפלת בני ציון מלא שיבושים "כעפר הארץ וכחול הים". למה הוא טוב? כי הוא טוב... שם כתוב: בתורתך, מטובך, ובישועתך, ועל זה רבי ינון לא מסכים לו. אבל למשל, כתוב שם בברכת המזון: "הרחמן הוא יתפאר בנו לצנח נצחים", וזו טעות, לא אומרים לצנח נצחים, זו סמיכות, אלא אומרים "לנצח נצחים", ככה כתוב בישיעה (י"ד, י'): "לנצח נצחים אין עבר בה". מה זה לצנח נצחים?! אמרת "לנצח" - נגמור, מה אתה מוסיף נצחים?! ויש עוד דבר: "פרנקטא טבתא", רבי ינון גורס: "פרנקטא טבתא", מי שיכול למצוא דוגמא למלה שיש בה ארבע אותיות בשרוש שלה עושים ממנה "פֶּלְלֶלְתָּא אין הכי נמי, אבל הוא לא הביא דוגמא, זו סברא בעלמא, לא חייבים לקבל. **(הערות המערכת:** כאן מרון רבנו שליט"א קרא לילד שעבר מול המצלמה עם כיפה ביד, והעיר לו: אתה מפחד שאתה נבוה ויצלמו אותך, הוא הורדת כיפה כדי שתהיה נמוך... אתה לא תהיה נמוך, **כיפה צריכה להיות על הראש**).

תונס (עיין בספר דרכי העיון עמ' ג' בהערה). לא תמיד, אני מודה, לא יתכן שחכמי תונס תמיד צודקים, אין דבר כזה בעולם. אין אומה או עדה בעולם שהפירושים שלה כולם אמתיים. אבל יש כאלה שאתה מרגיש שאתה אומר אמת. ויש מקומות שאף אחד מהמפרשים לא הבינו את רש"י. אף אחד לא הבינו! למשל פסוק אחד בפרשת נח: "**כל אשר נשמת רוח חיים באפיו**" (בראשית ז', כ"ב). ורש"י אומר: "**נשמת רוח חיים - נשימה של רוח חיים**". מה הוקשה לרש"י? המפרשים לא הבינו, פתחו אבן עזרא, פתחו מפרשים אחרים, [ועל פי דבריהם] אמרו, רש"י הוקשה לו אם אתה אומר "נשמת רוח חיים" מתו במבול, משמע דוקא בן אדם שיש לו נשמה, ואילו בעלי חיים שאין להם נשמה לא מתו במבול. וזה לא יתכן, כולם מתו. "ויגוע כל בשר הרומש על הארץ בעוף ובבהמה ובחיה ובכל השרץ השרץ על הארץ וכל האדם. כל אשר נשמת רוח חיים באפיו מכל אשר בחרבה מתו" (שם כ"א-כ"ב). אם כן לא כל מי שיש לו נשמה, גם בעל חיים שאין לו נשמה מת. אבל רש"י לא התכוון לזה. למה? כי הלשון של רש"י לא משמע כך, אם ככה רש"י היה צריך לומר: "**כל אשר נשמת רוח חיים. כל נשימה של רוח חיים לרבות בהמה וחיה**".

"דברי חכמים וחידותם"

יא. אלא רש"י התכוון משהו אחר, קושיא אחרת "פשוטה לפניך ופשוטה לאחריה". יש פסוק "ויפח באפיו נשמת חיים" (בראשית ב', ז), ויש פסוק "לשחת כל בשר אשר בו רוח חיים מתחת השמים" (שם ר', י"ז). יש "נשמת חיים", ויש "רוח חיים". אבל "נשמת רוח חיים" זו כפילות. למה נשמת רוח? או "נשמת חיים" או "רוח חיים". אז רש"י אומר שנשמת כאן אין פירושה נשמה, אלא פירושה נשימה. ואיפה ראינו שרש"י כיוון לדבר הזה? בפירושו על תהלים מזמור י"ח (פסוק ט"ו). שם כתוב "מגערתך ה' מנשמת רוח אפך" ורש"י אומר "מנשמת-מנשיבת". מה הוקשה לרש"י שם? שם לא שייך לפרש כמו שפירשו המפרשים במבול, אלא קשה לו על מה שכתוב "בגערתך ה' מנשמת רוח אפך", למה "מנשמת רוח"? אז רש"י אומר "מנשיבת" רוח - כשאדם נושם הוא עושה רוח¹⁶. הנשמה הכוונה הנשימה.

כל מלה וכל אות ברש"י מלאה חכמה ודעת

יב. יש כמה דיבורים כאלה ברש"י בחומש, שעל פיהם אתה רואה את העומק של רש"י שאין לו סוף. **המאירי**, שהיה חכם גדול בימי הרשב"א כתב (בסוף פתיחתו למס' אבות) **שרש"י במלה אחת יכלול לפעמים תירוצים של חבילי קושיות**. חבילי קושיות!¹⁷. **הראשונים שהיו קרובים בזמן לרש"י, היו לומדים אותו בעיון נמרץ. כל מלה וכל אות ברש"י מלאה חכמה ודעת**¹⁸. רש"י הוא "החכם מכל אדם בדורות ההם" ככה כותב עליו שמואל דוד לוצאטו. לקרוא אותו ככה במהירות, ולהתחיל להתפלפל ברבי עקיבא איגר, הרשב"א והר"ן...! קודם כל רש"י, תעיין ברש"י! כל מי שמדלג על רש"י צריך לברך כל בוקר "המכין מצעדי גבר", [ולכוון] **גבר ראשי תיבות: גמרא בלי רש"י**... [ואם יאמר אדם:] "אני מכין את זה בלי רש"י", **תדע אם אתה מכין בלי רש"י אתה לא מבין כלום, אפילו עשרים אחוז אתה לא מבין! תדייק ברש"י, בכל אות ובכל מלה**, זה העיון התוניסאי.

הגאון רבי ינון חורי זצ"ל

יג. **ורבי ינון חורי ע"ה** (שהשבוע האזכרה שלן) היה מומחה בעיון הזה. אבל מרוב ענוה וצניעות [כתב מעט מאד], אסור לעשות ענוה וצניעות בזה, אבל מה נעשה לו?! הוא למד אצל רבו של אבא - רבי חויתת ע"ה, וכשבא לבני ברק שמו אותו מורה לתלמידים בבית-ספר "שאר ישוב". וכשהיה במפקח מטעם משרד החינוך היה אומר לו רבי ינון: תשמע, אני יוצא מהכיתה. אמר לו: למה? אמר לו: כי אני לא רוצה שתבחן את התלמידים לידי, הם יתביישו ממני ואני אתבייש מהם, לכן אני יוצא ותבחן כמה שאתה רוצה. והיה יוצא והמפקח היה בוחן ובוחן... והיה אומר: הלואי בכל הכיתות היו חכמים כאלה. איפה מצאת את זה?! איך חינכת אותם?! היה לו חינוך מיוחד במינו, **היה מחבב את התורה על התלמידים**. אפילו אחרי שעברו שלושים שנה מאז שלמדו אצלו היו זוכרים, איזו

16. פעם כתב **רבי יהודה הלוי** כשנסע באניה לארץ ישראל: "**חום אדמתו - מחמתו ומנשמתו - יתן קרח**". מה שהאדמה חמה בקיץ - זה מחמתו - מה שמש של הקב"ה. "ומנשמתו" - מהנשימה שלו יתן קרח. מאיפה לקח את זה? מפסוק באיוב (ל"ז, י'): "מנשמת אל-ל יתן קרח ורוחב מים במוצק". **17. הרב חיד"א** (בשה"ג ערך רש"י) מצא את זה בכתב יד, וא"כ נמצא שהם דברי המאירי. גם כשרבנו תם חולק על רש"י מצאתי שיש לו סיבה למחלוקת שלו. לא שהוא רוצה לחלוק סתם. אלא כל פעם שרש"י כותב משהו ורבנו תם חולק, יש לו סיבה. והסיבה היא [בד"כ]: שבדק בספרי הגאונים וראה דעה אחרת, לכן הוא חפץ קושיה בגמרא לפי רש"י כדי שייגע לדרך של הגאונים. למה? כי כל דברי הגאונים דברי קבלה, ורש"י כותב משכלו. לרש"י יש שכל גדול מאד, אם רש"י היה בימינו היה בולע את מנדלסון ואת איינשטיין, כל אלה הבל הבלים. כשהגויים מתרגמים את התנ"ך הם נעזרים ברש"י (ככה ראיתי כתוב).

לבקשת רבים ותועלת הציבור

למסירת שמות התקשרו:
08-6727523
שלחו הודעה או בעמודות נדדים פלס

עלות
כל שם
120 ₪

תיקון כרת
והוצאת עין הרע

עלות
כל שם
120 ₪

תיקון נפטרים

הם השמיטו את זה ממקומו, אבל זה ידוע לכל "בר בר דחד יומא"²² (הגיגה דף ה' ע"ב).

אני והו או אני והו

כ. הגאון העיב"ץ כתב (בסידורו שערי שמיע דף קל"ח ע"ב) שבילדותו שמע מאביו החכם צבי שאומר והו בחולם. והרב פיינשטיין אמר (שר"ת אגרות משה ח"א חא"ח סי' ל"ט אות ה') שככה צריך לומר - והו בחולם. אבל מחילה מכבודו, זה לא יכול להיות. למה? כי התוספות בסוכה שם אמרו פירוש אחר: "אני והו" הכוונה שכל פעם שהקב"ה רואה בצערנו, גם הוא אתנו בצרה - "עמו אנכי בצרה" (תהלים צ"א, ט"ו). "אני והו - זה והו הקב"ה - הושיעה נא". תושיע אתנו ותושיע כביכול גם את עצמך. כשיש חילול השם²³ גם השם של הקב"ה מתחלל, לכן אומרים "אני והוא". אז לפי התוספות "הו" בשורוק, כי אני והו - הכוונה עמו אנכי בצרה. ולפי רש"י שאמר שהכוונה לשמות ע"ב זה אותו דבר. כי אם היה חילוק ביניהם, היו התוספות אומרים: רש"י פירש כך וכך, ואנחנו מפרשים כך וכך, ונפקא מינה אם והו בחולם או והו בשורוק. אבל לא אמרו את זה, אלא לכל הדעות והו בשורוק. ואמרת את זה פעם לרב עובדיה ואמר לי: חזק וברוך! "אני והו" בשורוק ולא בחולם. (גם בספרו חזו"ע סוכות עמ"ש פ"ה כתב כך). תלמדו שהרהר דברים אתה חושב שחדש הוא, אבל "כבר היה לעולמים אשר היה מלפנינו" (קהלת ד, ט"ז).

החליף מוסף של שבת בתפלה אחרת של שבת

כא. מי שטעה והחליף תפלת מוסף בתפלה אחרת. במקום מוסף של שבת אמר "אתה קדשת", או אמר "אתה אחד". יש מחלוקת בזה וההלכה היא שחזור. למה? כי אתה צריך להזכיר קרבן מוסף, איך תזכיר אותו? כשאתה אומר "אתה קדשת" מה אתה מזכיר? אם אדם החליף "אתה קדשת" ב"אתה אחד", או "אתה אחד" ב"אתה קדשת" - הכל זה תפלות של שבת, ואפשר לומר את זה גם בשחרית וגם בערבית [ובדיעבד יצא]. אבל במוסף אומרים: "את מוסף יום השבת הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך וכו', וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים" ואתה לא הזכרת מזה כלום, לכן גם אם הזכרת תפלה אחרת של שבת לא יוצאים בה די חובה. הרב חיד"א אומר (מחבר סי' רס"ח סק"ה) שיוצאים ידי חובה, אבל ההלכה כדעת חקרי לב (חא"ח סי' נ"ד) שלא יוצאים, כי ככה מסתבר. וכף החיים (סי' רס"ח אות"כ) עשה פשרה, אם אדם טעה והשתבש והתפלל [למשל] תפלה של שחרית במוסף - יכוון לחזרת שליח ציבור. יאמר לחזן בלחש: תכוון עלי כי אני לא יצאתי ידי חובה. ולא יענה אחריי "ברוך הוא וברוך שמו", אלא רק אמן בלבד. וכן נכון הלכה למעשה.

מדוע אומרים "ויכולו" גם אחרי תפלת ערבית

כב. אחרי ערבית של ליל שבת אומרים "ויכולו" בציבור, אף על פי שכבר אמרנו "ויכולו" באמצע תפילת ערבית. וכתב הטור (סי' רס"ח) בזה שני טעמים. דבר אחד: אטו יום-טוב שחל בשבת, כי ביום טוב שחל בשבת לא אומרים "ויכולו" בתפלה, אלא אומרים תפלה של יום טוב. ואם מן תמיד נגיד "ויכולו"? לכן אומרים אותו אחר כך, ובגלל זה בכל השבתות תקנו לומר "ויכולו" אחרי העמידה. והטעם השני הוא להוציא את מי שאינו יודע לאומרו.

אמירת "ויכולו" ביחיד

כג. והחזון איש אמר (או"ח סי' ל"ח אות י') שגם יחיד שמתפלל צריך לומר ויכולו לפי הטעם הראשון. [וגם לא צריך לאמרו בשנים]²⁴. ופעם היה מעשה: החזון איש היה

22. רבי יוסף חיים בספרו לשון חכמים (ח"א סי' נ"ו) בליל שביעי של פסח כתב תפלה שמחוברת מכל האותיות האלה: "ואתה הא-ל-והגדול, ואתה הגיבור והגורא" זה ה-ו-ה-ו, ועוד ועוד, ואח"כ את השם השני והשלישי וכו'. ובילדותי הייתי אוהב את הדברים האלה, הייתי אוהב גימטריאות, ראשי תיבות, ומלאכים, וחושב שאני כבר הגעתי לשמים... הייתי בגיל 7-8, והיה לנו בחור בכיתה שלנו מבוגר ממני בשש שנים, ושמו דוד כהן (עכשיו הוא באמריקה עושה "רניסנס ספרידי" מה הכוונה? "התחיה הספרדית", הספרדים מתו, הוא מחיה אותם... "מחיה מתים ברחמים רבים"), יום אחד פתחתי ספר לשון חכמים ואמרת לי: לוא תסתכל, הראיתי לך את השם הראשון: יוסע, ויבוא וכו'. אמת שמעה ושתקה, [וחשבה בלבה]: איך הבן שלה מלמד "קבלה"... וכאשר חזר אבא מבית הדין אמרה לו: תשמע, הוא מלמד קבלה! ואבא אמר לי: אסור ללמד קבלה, זה אסור! אבל זה לא קבלה. זה ראשי תיבות... לא היה לי העוז לומר לו: זה לא קבלה, רק הראיתי ראשי תיבות "ויבוא בין מחנה מצרים" (שמות י"ד, כ) מה אתם רוצים ממני?...

אבל תלמדו שזה לא "קבלה מקובלת"... אני לא מקובל, אני לומד פשוט. אבל השמות האלה כתובים ברש"י בגמרא. רש"י מתכוון בקבלה? יש שמות כאלה.

23. כמו שבוע שעבר, שבעה יודדים נהרגו בליל שבת באכזריות אימה, זו רשות! וכאשר יש דבר כזה ביום שבת, יש גם חילול השם.

24. האשכנזים עד היום הזה [אומרים דוקא בשנים], אפילו שבדרך כלל הם שומעים לחזון איש. אבל כאשר יש להם דעה נגד החזון איש - לא אכפת להם. כאשר המשנה ברורה אומר כדבריהם והחזון איש אומר אותו דבר - [הם אומרים]: "אדוננו המשנה ברורה", והספרדים - "בוקי סריקי"...

לא עושים ככה, הספרדים הם לא בוקי סריקי, אלה שאומרים כך הם בוקי סריקי! מי שחושב שהוא בלבד הכי חכם בעולם - הוא טועה. אסור לומר ככה.

למה ליך מן מצב רוח? אמר לו: כי אין לי מצב רוח, מה לעשות? תגיד לי איפה מוכרים מצב רוח?!... אמר לו: אתה יודע מה? אם יהיה לך מיליון שקל, יהיה לך מצב רוח? אמר לו: ודאי! אמר לו: אני מברך אותך שיהיה לך מיליון שקל... ותוך שבוע היה לו מיליון שקל! איך אני יודע [שהספיור נכון]? העורך דין בעצמו סיפר לי. באתי בפטירת הרבנית של רבי ינון לנחם ולומר כמה מלים, וסיפרתי את הסיפור הזה. ואמרו לי: הנה, זהו שזה קרה לו. והוא אישר את הסיפור ואמר לי: כן, הוא בירך אותי וקיבלתי מיליון שקל²⁰.

שלושה פסוקים רצופים, בכל פסוק 72 אותיות

יח. יש בפרשה שלנו תופעה מיוחדת, יש שלושה פסוקים [רצופים] שאין כמותם בכל התנ"ך, שמספר האותיות שלהם שווה. פסוק ראשון, פסוק שני ופסוק שלישי כל פסוק אותו מספר של אותיות, ואין דבר כזה בכל התנ"ך! (על אחריותי לא מצאתי אף פעם מי שימצא, שיביא לי). איזה פסוקים? "ויסע מלאך האלוקים" (שמות י"ד, י"ט), "ויבא בין מחנה מצרים" (שם פסוק כ'), "ויט משה את ידו על הים" (שם פסוק כ"א) כל פסוק 72 אותיות בדיוק! ובזה נבין דבר אחד: כתוב "ויבוא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי העגן והחושך ויאיר את הלילה". וכי "העגן והחושך ויאיר"? "ויחושך" צריך לומר, מה זה ויאיר? אז מפרשים חכמי ספרד (ראה בפ"י רב"ע) "ש"ויאר" פירושו "ויחשיך", רק שהפסוק רצה לדבר בלשון נקיה, לכן אמר ויאיר, כמו "אור לארבעה עשר" (פסחים ב' ע"א). ומה זה "אור" לארבעה עשר? הכוונה חושך לארבעה עשר, וככה גם כאן, הפסוק אמר "ויאר" והכוונה "ויחשיך". אבל כולם דחו את הפירוש הזה. והפירוש האמתי הוא: "ויהי העגן והחושך" למצריים, ואילו לישראל - "ויאר את הלילה". וככה מתרגם אונקלוס: "ולישאל נהר כל ליליא". ולמה הפסוק לא כתב: "ויהי העגן והחושך למצרים, ויאיר את הלילה לישראל"? כי הוא מצומצם לשבעים ושתים אותיות בכל פסוק.

"אני והו הושיעה נא"

יט. וזה שם ע"ב שבנוי מ-72 אותיות כפול שלוש, כל שם יש בו שלוש אותיות. איך הסדר שלהם? ישראל ושמו. השם הראשון ו-ה-ו, וא"ו של "ויסע", והה"א זו האות האחרונה בפסוק "ויבא", מה המלה האחרונה בפסוק "ויבוא"? "כל הלילה", יש לנו כבר וא"ו וזה ה"א, ואח"כ הו"א של הפסוק השלישי - ויט משה את ידו, ויבא ו-ה-ו. ורש"י מסביר בזה מה שאמר בסוכה (דף מ"ה ע"א): "אני והו הושיעה נא". מה זה "אני והו"? זה שמות מלאכים שעשו קריעת ים סוף, וה"ו - זה השם הזה: ויסע, הלילה, ויט. ומה זה "אני והו"? אני זה השם שלושים ושבעה. (למה [מזכירים דוקא שם] שלושים ושבעה? כי יש שם ע"ב שזה 72, שלושים וששה מכאן ושלושים וששה מכאן, והשם השלושים ושבעה [תחילת הקבוצה השניה] זה שם: "אני"). וזו הכונה: "אני והו". זה פירוש רש"י. המדפיסים של הזוהר ראו שכתוב את זה בזוהר בפרשת בשלח (דף נ"ב ע"א) ואמרו שאסור לפרסם דבר כזה, זה מסוכן שכל אחד ידע את השמות האלה... לא ראו את רש"י שהוא כבר כתב את הכל. מה עשו? כתבו "ולא הדפסנו אותו כאן מפני יקר תפארת גדולתו והודפס בסוף הספר" כתבו את זה בסוף. אם היו רואים את רש"י, היו יודעים שרש"י כבר ידע את כל זה²¹...

20. אבל זה לא מובן, אתה לא מתייש? לפחות תתן מזה מעשר! יש לך מיליון שקל, תן 100,000 ליישיבה שלו. אבל הוא לא נתן - "חיל בעל ולא יקאנו" (ע"פ איוב כ, ט"ו)... לא ככה עושים, אם שרואה שהברכה של הרב מתקיימת צריך לכבד, צריך לתרום ולתת. אם לא בשביל הרב כי הוא לא ירצה לקבל - תתן ליישיבה שלו. ביישיבה שלו יש מאה אברכים, ואמרו לו שאי אפשר לקבל עוד. אמר להם: תמשיכו ותקבלו עוד ויהיה לכם יותר כסף. אבל אנשים לא יודעים להעריך כלום, רק את ה publicity (פרסומה) יודעים להעריך.

21. אומרים שבבית הכנסת של רש"י, שנחרב בעונות בתרצ"ט הנאצים ימ"ש הרסו אותו, ואולי כיום שיחזרו אותו) כל השמות האלו היו כתובים על הכסא של רש"י (קראתי את זה בספר).

9:30 תהילים *
5:35 שחרית *
שבת פרשת יתרו
נפלא בשם תענית דיבור
ואשריו שזכינו לתיקון
רשת פתחתי ספר לשון חכמים ואמרת לי: לוא תסתכל, הראיתי לך את השם הראשון: יוסע, ויבוא וכו'. אמת שמעה ושתקה, [וחשבה בלבה]: איך הבן שלה מלמד "קבלה"... וכאשר חזר אבא מבית הדין אמרה לו: תשמע, הוא מלמד קבלה! ואבא אמר לי: אסור ללמד קבלה, זה אסור! אבל זה לא קבלה. זה ראשי תיבות... לא היה לי העוז לומר לו: זה לא קבלה, רק הראיתי ראשי תיבות "ויבוא בין מחנה מצרים" (שמות י"ד, כ) מה אתם רוצים ממני?...

י"ב כבר את ה' פגרונוך'
חזנות
שירה ופיוט
עם החזן הרפיסון
הרב נפיר פרטוש הי"ו
לימוד וזמירה בסלונות המלאכים
פיתוח משמיעה מוסיקאלית בליווי כלי נגינה
הדרכת מגישת לחן ושליח הציבור
לימוד והרחבת הידע בכימיה אישית בהקטנות
חספסר המקומות מוגבל
הזדווה להרשמו
0556764326

ברכת מזל טוב וסימן טוב ושלח אל מעלת מור' הגאון הגדול
רבי מאיר כהן שליט"א

ראש הכולל שני"ע מוסדותינו הקדושים "חכמת רחמים", רב ומורה צדק באשדוד ומחבר הספרים שבת כהלכה ועוד
לרגל הופעת ספרו החשוב "כתר תורה" העוסק בתר"ג מצוות, מקורם ופרטיהם יה"ד שימשיך ללמוד וללמד
ולהנחות ולנתב את דרכם של האברכים היקרים,
מתוך בריאות ונחת ואושר, וזכה להוציא את כל כתביו לאור. אמן.

לצאת ידי חובת תפלת ערבית של שבת בברכת "מעין שבע"

כו. אם אדם טעה ולא התפלל בליל שבת, או שהגיע מאוחר לביהמ"כ, כתבו הגאונים
(הובאו בטור סי' רס"ח) שיוצא ידי חובת תפילה בברכת "מעין שבע" של החזן. (ומזה למדו
שמעין שבע זה דומה לחזרה, לכן יש נוהגים בסטף ברכת מעין שבע כשואמרים קדיש, עושים פסיעות
כשואמרים "עושה שלום במרומי". ויש אומרים שאין עושים פסיעות כי זה לא חזרה. אבל זה כמעט
כמו חזרה. וגם לדעת הרב עובדיה שאומר שזה לא חזרה - הרי הוא סובר שכל פעם שעושים קדיש
תקבל [ובכל קדיש] עושים פסיעות (שו"ת יבי"א ח"ה ח"א"ח סי' ט), בין אם יש חזרה ובין אם אין
חזרה. עובדה שגם בערבית של חול הוא עושה ככה. לכן אחרי "מעין שבע" יוכל תמיד לעשות פסיעות
בסוף הקדיש). וכתב המשנה ברורה (סי' רס"ח ס"ק כ"ח) שאם אדם התאחר או טעה בתפלה,
יוכל לצאת ידי חובת תפלה בברכת מעין שבע, אבל יאמר מלה מלה עם השליח ציבור
מתחילת הברכה: "[ברוך אתה ה' וכו'] מגן אבות בדברו מחיה מתים במאמרו, הא-ל-
הקדוש שאין כמוהו", עד סוף הברכה - "ברוך אתה ה' מקדש השבת". אבל מרן (סי' רס"ח
סעיף י"ג) לא כתב ככה, אלא כתב שאם שמע ברכת מעין שבע יצא ידי חובתו, ובשמיעה
בלבד מספיק. מקסימום תגיד לו "טעיתי בתפלה ותכוון עלי", ולא צריך לקרוא אתו
מלה במלה. ברוך ה' לעולם אמן ואמן. [והמ"ב שם סיים: גם נכון הדבר שאם נזכר קודם
שמע מש"צ הברכה הנ"ל שלא יסמוך על זה רק יתפלל עוד הפעם תפלת שבע כסדר.
וכן הסכים מרן הגרע"י זצ"ל בחזו"ע שם (עמ' שפ"ז ובהערה עמ' שפ"ט) והובא בהגהות
אי"מ על המ"ב שם].

א-ל מלא רחמים יתמלא ברחמים על נפש המנוח הצדיק הישיש רבי נסים קבלן בן
אורידיה שנפטר ביום הזה, רוח ה' נתיחננו בגן עדן, ותהא נשמתו צרורה בצרור החיים,
אמן כן יהי רצון.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא בירך את כל השומעים, ואת
כל הרואים בלויין, ואת כל הקוראים אח"כ, ימלא ה' כל משאלות לבם לטובה, בריאות
איתנה והצלחה רבה, ויזכר לראות בנייהם ובני בנייהם לומדים תורה לשם שמים ולקיים
מצוות, ונזכה כולנו לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן.

אתה
תהיה
רב עיר!

בקרו: מתחיל מסלול חדש בבני ברק ובקרית ספרו

בגז ללמוד לימודי הלכה למעשה, לדעת תשובה לכל שאלה בתחום
ההלכות ברבנות, וההוציא תורת כשר וכו' על ידי בסיס וכו' הקוד ביהמ"ד

מבני אשישית תינו את החינוך מורה סגנונות והתמחות יבי יצילה
לכונן הרכיב, במופת על ידי וביים בוינים ברבנות ושיעור. חזן
גדלים, מניסים ויקראים בחיבור הלימוד.

אשישית הרץ ומחיות ומחנות לחיבת ברבנות במחיר חול בייחור

לא תאמין עד כמה זה אפשרי. גם אתה יכול!

- 10 שבת
- 10 חופה וקידושין
- 10 חפלה וברכות
- 10 שמועות
- 10 אישור והיתר
- 10 סהרה וסקוואות

03-380-11-22

פתיל תפלת, מצוות ציצית בשלמות!

גדלים למעלה

הגאון רבי משה מרדכי קארם שליט"א
אתם שזכו לברך הלכותיה
וצא להם כן ע"פ בירור ההלכה,
צריכים לקימה, ואין מושג של
בושת פנים בקיום ההלכה

עוד אין לך תפלת? הקבל את חיים וקבל סממון!

0799-1000-65

וזכרתם

אף אחד לא האמין שזה קורה. נראה שאבני הברד שנותרו בין שמים לארץ, כפי שקראנו בפרשת השבוע לאחרונה, ניחכו ארצה בעוצמה. נהרות המים התערבו בנהרות אדם שזרמו לכיוון אולמי הפאר גני הצבי בברכיה, כן, נהרות האהבה לטרן המקובל האלוקי רבי רחמים חי חויתה הכהן צוק"ל היו כמו אש שמכבה את המים אש שמכלה בדרכה כל הפרעה ומסתערת בעוצמה לעבר היעד. אש לוחטת בלהט של קדושה, של אמונה בכוחו של צדיק, של הבנה בסגוליות התורה וכבוד לומדיה. כך מצאתי את עצמי אחד מ 2000 (!!!) יהודים של צורה שכולם הגיעו לכבודו של צדיק, לכבודם של המוסדות.

למעשה, כבר מ 7:00 בבוקר נרשמה תכונה אדירה במקום אלפים רבים של נרות שהודלקו על ידי מאות רבות של אנשים, האירו

גם אני הייתי שם/

רבי אהרון כהן-שור בתיאור אותנטי שאי אפשר לפספס בהילולת הצדיק:

בחן ובאורה שרק הם יודעים לעשות.
הם הוכיחו כי הבחירה היתה מדויקת.

השולחנות הערוכים בכל מילי דמיטב, בשפע עצום של אוכל ושתיה כדת, הזמינו את האורחים להחייב ולהסב. כשראו את עומס הגדול נפתחו עוד ועוד ועוד ו--- שולחנות, אולם גם לאחר פתיחת עשרות שולחנות נוספים, היה צר המקום מהכיל.

זה המקום להביע התנצלות מעומק לב לאורחינו הרבים, שלמרות ההיערכות לקהל גדול, לא שיערנו את היקף התפרצות האהבה למון רבי חויתה, למוסדות, לרב חננאל הכהן ראש המוסדות שליט"א.

עם כל הרצון העז לכבד ולהוקיר כל אחד ואחד מאחינו, לא עלה בידינו לעשות זאת

אנו מבטיחים לעשות מאמצים מיוחדים להתארגן לקראת השנים הבאות בס"ד בתנאים שיאפשרו לנו לכבד כל אחד לפי רום מעלתו. אנו שולחים את בקשת הסליחה האישית אליכם, ומבקשים מכם לבוא שוב ולכבדנו בשנים הבאות, כדי שנוכל להשלים את הכבוד הראוי לכם בשפע של מקום שלא היה השנה.

שולחן הכבוד, סביבו ישבו עשרות רבנים ותלמידי חכמים מופלגים עורר התפעלות עצומה בקרב הקהל כולו. מורנו ורבנו מרן ראש הישיבה הרב מאיר מאוזז שליט"א

את המקום באור יקרות.

אוהל ייעודי שהוקם בבית הקדוש שהתגורר בו מרן רבי חויתה, בעל ההילולא זיע"א, האיר את המקום בנגוהות של קדושה.

הרכבים החונים במרחק של קילומטר או שניים מהאולם, היו בגדר 'הכנה נפשית' לאלו שעוד לא נכנסו לאולם העמוס עד אפס (או מינוס כמה מאות...) מקום.

נו, בשביל תושבי חו"ל ונאמני המוסדות שהגיעו מצרפת, מגרמניה וממקומות נוספים ברחבי הארץ והעולם, מה הם קילומטר או שניים של הליכה ברגל?

עמדות ייחודיות לחלוקת מתנות היוקרה+מחלקת VIP המתינה לכל באי ההילולא.

רבים ציינו בהתפעלות את המגוון האדיר של המתנות, החשיבה העומדת מאחוריהן, והדאגה לכל תורם שיקבל את המתנה היוקרתית המגיעה לו.

אחת המתנות שריגשה את כולם היה הספר "ידיד ה" שכולם חיכו לו: במהדורה צבעונית ומרגשת על הסבא רבי בנימין זצוק"ל, אחד מעשרות אלפי הספרים שהודפסו במכון 'אורח צדיקים' שע"י המוסדות, ומהווים את הבסיס של ארון הספרים היהודי-הספרדי.

התזמורת שנשמעה למרחוק קידמה את פני הבאים. הזמר אופיר סלומון וכל הלהקה עימו, ליוו את הערב במקצועיות.

מוסדות חכמת רחמים, הבית לעלון הקדוש "בית נאמן" המופץ ב 100,000 (!) עותקים בארץ ובעולם, חשפו לאחרונה כי במעמד ההילולא תיגלה לעין כל הצוואה.

אנשים רבים שניסו ללא הצלחה להוציא את הסוד מהרב חננאל כהן ראש המוסדות, מהרב משה נעמן מנהל המוסדות, נענו ב... שקט מתוח ובחיוך על פניהם.

אבל גם הרגע הזה הגיע. הרב חננאל כהן שליט"א ראש המוסדות המסור, דמות מופת הממננטת אליה אנשים מכל קצווי תבל פתח בדברים:

"תקימו ישיבה בברכיה" ציוה מרן רבי חויתה טרם מותו.

והזכיר בדבריו שאת צוואת הצדיק הסבא קדישא כבר התחיל אחיו הגדול הגאון הצדיק רבי חיים כהן זצוק"ל שמסר את נפשו למען הקמת המוסדות ולקח על שכמו את העול הזה הכבד מנשוא

וכעת הגיעה העת הגדולה, לקיים את צוואתו של מרן, ולהקים ישיבה, ישיבה של קבע, ישיבה של ממש, ישיבה שאזכה לכבוד הראוי

ללומדי התורה ולחכמיה. עשרות שנים של הרבצת תורה והאישור על הקמת הבנין הגיעה כעת. תהא שנת סדות גאולתנו - יוצאים מצרה לרווחה מקטנות להרחבה! תהא שנת סעמי גדילתנו - כי אימפריית המוסדות רוצה לפרוץ, לגדול ולהגדיל שם שמים בענק!

מורנו הרב הגאון הצדיק רבי צמח מאזוז שליט"א

ראש הכולל הרב מאיר כהן שליט"א.

מורנו ורבנו הגאון הרב רפאל כהן שליט"א ראש מוסדות יתד התשובה, ת"ו.

הגאון הצדיק הרב ברכאל כהן שליט"א ראש מכון אורח צדיקים.

כבוד המרא דאתרא הגאון רבי בנימין רפאל כהן שליט"א רב מושב ברכיה.

מורנו הרב הגאון הגדול ראש המוסדות הרב חננאל כהן שליט"א

הרה"ג רבי רחמים חי חויתה הכהן שליט"א ראש ישיבה לצעירים.

הגאון הגדול הרב דוד קרעי שליט"א רב מושב זמרת.

מורנו הרב הגאון הגדול ידיד המוסדות ועמ"י שר התקשורת רבי שלמה קרעי הי"ו.

הגאון הרב גד פניש שליט"א ראש כולל בן איש חי אשקלון.

הגאון הרב שלמה סעדון שליט"א ראש ישיבת ברכת השם.

שיאו של המעמד היה ללא ספק חשיפת צוואתו של מרן רבי חויתה והסרת הלוט לענן שאפף את הצוואה.

מאות ואלפים מקוראי בית נאמן, המתינו בצפייה דרוכה לחשיפת הצוואה במעמד.

הגדול. הרב רחמים, ראש הישיבה לצעירים 'אורחות חיים' בברכה, שהוא דירבן את הקהל להיות חלק מכל המעצמה הזו הזוכה לניסים, ישועות וברכות מעל גדר הטבע.

ובעת הזו, כשאתם קוראים את הכתבה הזאת, מתפללים עליכם - התורמים באוהל הצדיקים חפילת ה - 40 ימים, כמשה רבינו בשעתו. אם אתם קוראים את הכתבה בשעת תפילת שחרית בישיבה, כ"ו כהנים קדושים מתפללים ומכוונים להצלחה ולברכת כל התורמים, כל אחד בשמו הטוב יבורך. אם אתם קוראים את הכתבה בשעת המנחה, עשרות אברכי הכוללים מכוונים על התורמים ל'ברכת המנחה'.

רגע, הגרלות! כמעט שכחתי....

מי זכה ברכב?
מי זכה בחכשיטי זהב?
היקף אדיר של מאות אלפי שקלים של טונות שזכו בהן הקהל הקדוש הזה!
התחושה שלי ושל המשתתפים כולם היתה כי הערב היה גדוש במתנות רוחניות וגשמיות גם בלי הגרלות הענקיות שביצעו המוסדות עבור התורמים.

אך למעשה, גם נמי שלא זכה ברכב, זכה ברכיבה על ענני כבוד וקדושה.
גם מי שלא זכה בתכשיטי זהב ויהלומים הרגיש בחוש 'יקרה היא מפז ומפנינים'
החיבור למוסדות, החיבור לקדושה, אין כמוהו כדי לתרום ליהודי, לרוםם אותם, ולחשוף בפניו את האור הגנוז שאין כל מלאך ובריה יכולים לשער.

תהא שנת פארי גידולנו - לומדי התורה הצדיקים זוכים למקום של קבע!

תדהמה נרשמה לפתע על פני האנשים, עת הכריז מנחה הערב שמרן ראש הישיבה, הגאון הרב מאיר מאזוז שליט"א הגיע לאולם. תדהמה זו על שום מה, על שום שראש הישיבה לא חס על מצבו הנופני הרעוע, על חולשתו ואישפוזו בתקופה האחרונה, על מזג האויר הקפוא.

מרן שליט"א דיבר על חשיבות מוסדות חכמת רחמים, התופסים את המקום הראשון ויושבים במזרח עולם התורה הספרדי, וכתוצאה מכך, כמה חשובה היא הקמת בנין למוסדות אלו! עדיין ניתן להצטרף ל'מייסדים של הבנין' - להיות מראשוני הנוטלים שכר כולם ולזכות הרב ששון טרבלסי, בעל טתק השפתיים, הנחה את הערב בחן השמור לו, והכריז על חלוקת המטרים, בסימן 'ותן מטר לברכה'. אל תקרי ברכיה אלא ברך - יה, שאין לך מבורך מן התרומה למוסדות חכמת רחמים בברכה. לחדהמת כולם קפץ 'נחשון' בשותפות ב מאה ואחד מטר! ולאחר מכן הסתערו אנשים על רכישת 'מטרים מייסדים'

הגאון הצדיק הרב ברכאל הכהן מראשי הישיבה, צימר את הקהל עם סיפורי ניסים שלא שמעתם און, שהתרחשו רק בשבוע האחרון. מה שגרם לכל אחד לרצות להיות חלק מהנס הזה, ליטול חלק במעוך הבלתי נתפס של הרבצת התורה והיראה.

רטט של התרגשות עבר בקהל כשהכריז המנחה את שמו של הגין- הרב רחמים חי חויתה בנו של הרב חיים כהן זצ"ל הנושא את שם הסבא

זכה לנו!!!

רשימת הזוכים המאושרים
בהגרלת הענק של מזסדות
חכמת רחמים תשפ"ג

מס' הזוכה	שם הזוכה	המנייה	עיר	שם הזוכה	מס' הזוכה
אפקטן	דניאל ששקן	בנייה מושלמת לארבע סקן!	ירושלים	עליזה אלן	מנייה הנהלת
בוגיה	משפחת כהן-סילה	בנייה מושלמת לארבע סקן!	הרצליה	משפחת באר	מבצעת יזום סמ' 1
ירושלים	בלרוב אריה	אנשים יקרויים	רמת	יוסף ארנה	מבצעת יזום סמ' 2
תלביא	הרב יצחק אביו ספקלבי	אנשים יקרויים	כאר שבע	סבן חיים	שירות יזום
תלמי	אריאל נחמן	ערכת פדים	ראשון לציון	שולמית ברויץ	סם מבטיים סמ' 1
גבוליים	שמואל ברוך	ערכת פדים	בוגיה	טפילה יסי	סם מבטיים סמ' 2
ראשון לציון	האמן רבי אפרים דבאי	גם לב מנומניאבאום רבינו!	שדרות	איל סגן	סם מבטיים סמ' 3
בוגיה	רפי בנאון	ים נפיה	ירושלים	מרים חנק	סם מבטיים סמ' 4
	A.A.M.A.S.M. (מולד)	קצת תנחומי לדיינות	תלמי	נוקמה בנות	סם מבטיים סמ' 5
בני ברק	בזים ספיב	קצת תנחומי לדיינות	אמת	עטות נאב	סם מבטיים סמ' 6
מרכז שפירא	יהודית ברפי	ספיטש השפתי	אשדוד	מרדכי כהן	סם מבטיים סמ' 7
בני ברק	הרב ישעיהו מאוז	יגרת ידאיקה מרזיבה	רמת	מיכאל עמר	סם מבטיים סמ' 8
בני ברק	יוסף חוד	בניית השפתי ילדים	ירושלים	דוד ענדיה	סם מבטיים סמ' 9
אפקטן	סוכות-ירושלים בר-סי-אבנר	ישוע הנחומי מניח ימי שנים	בני ברק	הרב שיי קרני	סם מבטיים סמ' 10
קרית גת	עוז נסיר	ישוע הנחומי מניח ימי שנים	בני ברק	הרב ארי מאה	סם מבטיים סמ' 11
בוגיה	דוד מרד	ישוע הנחומי מניח ימי שנים	תלמי	רחן אליזה רחא	סם מבטיים סמ' 12
אשדוד	יגאל סירקן	נאש השפתי במחשב	בוגיה	הרב עליזה בן מאיר	סם מבטיים סמ' 13
אפקטן	הרב אריאל שני	השפתי רב	בוגיה	מרגון רחן	סם מבטיים סמ' 14
קרית גת	סבן יצחק	השפתי רב	רדא	דני יוסף	סם מבטיים סמ' 15
בני ברק	מאיר חוד	גם תפילין ממודרת	תלמי	אנהם טעם	סם מבטיים סמ' 16
קרית גת	בנחין ברגלי	פליחת קטורת בגבלת	רמת	שושה יעקבי	סם מבטיים סמ' 17
קרית גת	סבן דני-נחמה	פליחת קטורת בגבלת	אפקטן	חוד בני-ליאור-יוקן	סם מבטיים סמ' 18
בני ברק	מאוז גבריאל	רשימת המצוי האבן	סף הרצל	דניאל בר שולם	סם מבטיים סמ' 19
רמת	מסרד חוד	רשימת המצוי האבן	קרית גת	אמר כישון	סם מבטיים סמ' 20
קרית גת	סבן יצחק	יב יימון שמונאום	בוגיה	בזון אורי	פידים
אשדוד	בנייה כהן	מחשב ייב	רמת	אפרים כהן	בזי
בוגיה	חוד חוד	סם לימראל הנחמה ברויה	מאב יקב	בנחין סגן	מבטיים זב
בני ברק	שוח חוד הנחמה אלשו	סם לימראל הנחמה ברויה	תלמי	אוראל ברק סי אפרים	שוח יקרוי סמ' 1
תלמי	חוד מרגון	בית הגילה	קרית גת	רבקה חוי	שוח יקרוי סמ' 2
מרכז שפירא	יהושע אברהם	בניה כחילה מוקפלת	נת ים	האמן רבי רחאל אהל	קניית לשה
תלמי	סבן בני	בני ממוע	בני ברק	הרב יוסף חוד קייקב	קניית לשה
אשדוד	אליזה לינוי	סוכה ירושלים	ירושלים	בשרי יצחק	סוג טובה
רמת גן	אפרים כהן	חגיגה אפרים	בני ברק	אוראל בוכרים	סוג טובה
תלמי	מרגלית ואפרים יצחק	סם מבטי ייב ייב קרני	קרית גת	מרגלית חלה	אשורי חוב ייב
בוגיה	בני ברק	סם מבטי ייב ייב קרני	כאר שבע	חם סם	מבצעת לשה
בני ברק	הרב ענניה מאוז	סם מבטי זב	בני ברק	האמן רבי מרדכי מאוז	בית (כמה) חוד
יב	יהושע כהן	מחשבות 2	כאר שבע	חוד חוד	דלק עליה
בוגיה	רמתי שוח	מחשבות 2	אשדוד	אליזה יוספוב	סוג משרדי
בוגיה	האמן רבי חן קבן	בנייה וילומים	בני ברק	האמן רבי חן קבן	סוג משרדי
נת ים	האמן רבי רחאל אהל	סם מבצות	כאר שבע	חוד חוד	בניית סוגי המעל לניח
אפקטן	הרב אלטמן כהן	דמו	אפקטן	סבן בני	סוג מחודת
תלמי	פנינה שושנה	גון יקרוי	כאר שבע	חוד חוד	סוג מחודת
תלמי	וינה יידיש מאן	גון יקרוי	בוגיה	חוד חוד	סוג מחודת
תלמי	שלמה שמוחה	גון יקרוי	תלמי	סבן אורון	הנחמה לב המעשה
תלמי	ל.ד. בשיים	גון יקרוי	אשדוד	דניאל שרבל	הנחמה לב המעשה
תלמי	לי אפרים	גון יקרוי	בוגיה	בזון אורי	בנייה מושלמת לארבע סקן!

מזסדות חכמת רחמים שולחים
ברכות מזל טוב חמות לזוכים!

הזדמנות אחרונה! לרכישת עמוד בספר התורה של הצדיק רבי בנימין הכהן זיע"א,
חתנו של מרן המקובל האלוף רבי חויה זיע"א. הודרו, עמודים אחרונים!

08-6727523

לרכישה
קעת <<<

או בעמדות נדרים פלוס | לתרומה מאובטחת www.tyhr.org

הופיע! הופיע! הופיע!

בשורה טובה ללומדי התורה
לראשונה יצא לאור הספר שכולם חיכו לו
ספר האגרות

מאת מורינו
**רבי משה
כלפון הכהן
זצוק"ל**
ראב"ד גר'כא ואנפיה

אשר תודגמו מספרדית לעברית וסודרו בספר
אגרות בענייני הלכה, מוסד תקנות הקהל ועוד
- שיחת חולין שלו צריכה תלמוד כספר מוסר.

ניתן להשיג בישיבת חכמת רחמים
מושב ברכיה לפרטים: 086727523 שלוחה 6

הופיע! הופיע! הופיע!

לאחר שנתיים מפטירתו
יצא לאור הספר שכולם חיכו לו

ספר ידיד ה'

תולדות חייו ופעלו של הצדיק
רבי בנימין הכהן זצ"ל
חתנו של רבי רחמים חי חויתה הכהן צוק"ל
ממושב ברכיה - בית מס' 1

ספר מפואר עם תמונות צבעוניות
שכל סיפור הוא שיעור מוסר,
סיפורים חדשים ומרתקים
אשר יופיעו לראשונה בספר זה.

ניתן להשיג בישיבת חכמת רחמים
מושב ברכיה לפרטים: 086727523 שלוחה 6

אין בתמונה?

תשובה ניתן לענות בקו
בית נאמן 079-9270505
שלוחה 22.
נא לשלוח התשובות
עד יום ראשון בערב
בין הפותרים נכונה
יוגורל פרס (חובה לצייין שם
ותכתוב בצורה ברורה)

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ גאולה בת הרבנית אסתר מאוזו ע"ה

עורך: הרב ג'ר
שמואל עידאן שליט"א

גליון
297

ידע תדע

תשובות הרמב"ם יש בהם כמה מהדורות, לא זכה הרמב"ם כמו פוסקים אחרים שיש להם ספר שו"ת מסודר, כי לא היה לו זמן בכלל לכתב תשובות. יש לו ספרים של מחשבה, יש לו ספרים של פרוש המשנה, יש לו פרוש על התלמוד שנגאבד, יש לו היד החזקה, ספר המצוות וספרי רפואה, אבל התשובות של הרמב"ם נדפסו בארבע מהדורות. מהדורא ראשונה - "פאר הדור" עשה אותה חכם אחד מספרגיא - **רבי מרדכי תמא**. וזה לא לשונו של הרמב"ם, אלא תרגום דברי הרמב"ם מערבית לעברית ומהדורא שניה של תשובות הרמב"ם זה בלפציה תר"ט. מה זה בלפציה? זה לפיצג, והבן איש חי פאטר הוא מוזכר את תשובות הרמב"ם, הוא מתפנן להוציא האת - בלפציה [שנת] תר"ט. ומהדורא השלישית של ר' **אברהם חיים פריימן**, והוא הוציא את תשובות הרמב"ם בירושלים תרצ"ד. **וימרו הרב עובדיה** מוזכר תמיד את תשובות הרמב"ם על פי המהדורא האת - מהדורא שלישית. ויש שם כמה תשובות שהתגלו בבתים. ויש מהדורא רביעית, של **הרב** (או דר) **יהושע בלאו**, והיא המהדורא המפורסמת היום מהדורת "בלאו". ולכן יש היום מהדורא של **הרב דוד יוסף** שיהיה כריא שבגויה על פי כל המהדורות, ובכל קטע ממהדורת פאר הדור הוא אומר [בהערותיו שם]: במהדורת בלאו כתוב כה, ובמהדורא זו כתוב כה, חשוב לדעת את כל המהדורות. (מרו החיד"א מוזכר את רבי מרדכי תמא ב"מעגל טוב" עמ' 122) - חרמ"ט מי זה חרמ"ת? חכם רבי מרדכי תמא. והוא נמו בתורה. אי אפשר להאמין איך התורה מכילה את כל הבעיות שבעולם [ופתרון]. השמות, כל האנשים וכל הצדיקים. השבת נקרא "ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת שגאי בצע" (שמות "ח כ"א), תחזה מכל העם ראשי תבות תמה. יתרו אומר למשה - וזה רומז גם על הרמב"ם (ששמו משה) - תבחר מכל העם אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת שגאי בצע", והראשון שגבחר זה היה רבי מרדכי תמא. ואתם חושבים ש"בלאו" לא מוזכר בתורה? הוא מוזכר! בפרשת יתרו כתוב: "ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים, וצא הלחם בעמלק" (שמות "ו ט'), "ויאמר משה אל יהושע" - "משה" זה הרמב"ם, ומי זה "יהושע"? "בחר לנו אנשים וצא" זה ראשי תבות: בלאו. ואמר לו "צא הלחם בעמלק" - תלחם בתרגום הערבי שלי, ותתרגם אותו. (גליון 294 אות י"ב).

למען תספור

היה מעשה בתלמיד חכם גדול ששמו **רבי משה כהן** (הבן של **רבי רבי שאול כהן** מפרגא) והחכם הזה היה שוחט ובודק בעיר "מלטה" והנה יום אחד היה שם גוי (כפארה נוצרי). שאמר, אני אשחך ביהודי הזה. מה עשה הגוי הזה? כל כמה ימים היו שוחטים שור או פרה, ורבי משה היה בודק את הראות והיה אומר אם זה כשר או טרפה. והגוי הזה קרא לאיזה אדם נכבד במלטה שהיה מקרב למלכות, ואמר לו, אתה מפי את החכם הזה רבי משה כהן? מחר אנחנו שוחטים איזה שור, והוא ישחט אותו, ועד שיבדק את הראה, אתה תפנס אתו בשחך על אמונה ועל כל מיני דברים, וככה תמשך אותו בשחך חצי שעה ארבעים דקות. ואתה כבר תראה מה אני אעשה. אמר לו בסדר, מה אכפת לי מהדת שלהם? וכן היה, למחרת הגוי הרשע הזה הכין שני שורים, אחד שחט אותו רבי משה, ולפני שהוציא לו את הראות לבדק, הגיע הגוי המכבד. אמר לו: בוא הנה, והתפנס אתו הרבה, ובינתיים הוא לקח את השור השני, ושחט אותו והחליף אותו עם השור הראשון והוציא לו את הראות. ואחרי חצי שעה ארבעים דקות, קרא לו: רבי משה, בוא תבדק את הראות. רבי משה בך דק ואמר לו: טרף! אמר לו: למה טרף, הרי אין בו טום בעיה? וכי יש בו איזו סירקא או איזה פסול? אמר לו: לא, אין בו כלום, אבל הוא טרף, ואני לא חב לומר לך מדוע אני מטרף. הפציר בו הגוי: תגיד לי למה זה טרף, הרי כל הזמן אני עומד לך, ואני יודע שלפעמים יש בו סירקא, ויש סירקא מאונא ראשונה שלישית, או יש בו תרתי בויעי דסמיכי - שתי בויעות שסמוכות וכדומה, וכן אין כלום. סתם. אמר לו: אני לא חב לומר לך. הפציר בו והפציר בו עד שאמר לו, זה בפשר שנתעלם מן העין. אמר לו: מה זה נתעלם מן העין? באיזה שפה אתה מדבר? אמר לו: ג'אב מן אלעין. פיו שלא ראיתי אותו, לכן אני חושש שאתה תחלפת. אמר לו, אני מחליף? הרי כל הזמן אני עובד אצלך בפשר ואמננה, איך אתה חושד בי? אמר לו, כן, ההלכה

הלכה נאמנה

בפרשתנו, "לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא" (שמות כ' ז'). אמרו חכמים (ברכות דף ל"ג עמוד א') **כל המברך ברבך שאינה צריכה עובר משום לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא**. האם מי שמברך ברבך שאינה צריכה זה אסור דאורייתא או דרבנן? **יש אומרים שזה אסור דאורייתא** [מן התורה] וכפשוט המגרא "עובר משום לא תשא". זו דעת הרמב"ם מפרש בתשובה (שו"ת פאר הדור סי' ק"ה), וכחבורו [למשנה תורה - היד החזקה] אפשר לפרש לכן ולכן (עיין בשו"ת יביע אומר חלק א' חלק אר"ח סימן ל"ט אות ז'), ויש וכו' בדעת מרן, **הרב משה לוי זצ"ל** (ברכת ה' חלק א' פרק א' הערה 9) כותב שאפשר לומר בדעת מרן שאסור ברבך שאינה צריכה הוא מדרבנן, ואלו **הרב עובדיה זצ"ל** (שו"ת יביע אומר שם אות ח') כותב שגם מרן סובר שזה דאורייתא כמו הרמב"ם. וגם החיד"א (בבבכי

חייה

אני חס' 37

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.
תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21
(חובה לצייין שם וכתובת בצורה ברורה).
נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב
לכוכב ומהליון לפני שבועיים:
בחייה: יהונתן שלמה בן עליאל, ירושלים. בתגובה: י. כהן רחוב אבותצורה, אשדוד
החיים מומליון שעבר יורסמו בערה בגליון הבא
על החובה לעקוב אחרי הדעות הדואר. פרס שיווא, לא ישלח שוב.

בסתי החידות, יש להקפיד לומר את התשובה והפרטים (כולל שם, כתובת ותלפון) בצורה ברורה!
הודעה שאינה ברורה כולה לפרסום, לא תיבט להנצלה.

"אמת מה נהדר היו"

יום שלושי לסדר" ויחד

בבואי לתאר את המעמד הגדול והקדוש הזה
שזכינו ועבר עלינו ברוממות רוח לאין שיעור,
אך בפי מילים להודות ולהלל, בצאתי אפירוש כפי ואודה לה'
על כל הניסים והגפלאות, החסדים העצומים שעשה עימנו, ועל שהגיענו עד הלום.
למען האמת, קשה להעביר את התחושות במילים
רצוני לפרוש עלי גיליון מעט מתחושותי ותיאורי על האירוע המרטיט שחווינו,
אולם התחושה היא שאין מילים אלו יכולות לבטא ומי שזכה ראה...

בהוד אשר הלביש צור ליצורים - מראה בהן

אך עוד אפשר להגיד הוד?
כי אכן היה נראה כי אלו אנשים מן השודה שנתקבצו ובאו לזה המעמד
כי ניתן היה לראות את התגשמות הפסוק כנאמר בפרשה:
"ודייתם לי עם סגולה... ממלכת ברונים ותי קדוש".

במלאך הנצב על ראש הדר מראה בהן

כמה מלאכים טובים היו בדרך
שהיכו על קודקדם... כדי לומר לנו 'טל'
כמה מלאכים שעמלים לאורך השנה כולה ועמלו לקראת ההילולא כדי שנטבל לדגיע לרגע הזה
ולומר ביגש: על זאת שכחו ארזכים "אמרו נא בית ה' כי לעולם חסדו"
ראשית נודה מעומק לב למרן עטרת תפארת ישראל
פאר הדר ראש הישיבה

הנאון רבי מאיר מאזוז שליט"א

שרודו חופפת אושפת ומאירה את הבית הגדול
העצם הגעשו לאירוע מוכיחה עד כמה מוסר נפשו עבוד המוסדות.
אך נודה לרבנו על שנושא אותנו על שכמו
רק נכוד 'מים על ימי מלך תוסף'...

לראש המוסדות המסוד עד כלות

הנאון הגדול מדרנו **חננאל כהן שליט"א**
ועימו אשת החיל נודת ביתו ורובנית שמחה שתחז'

שימו כלי לודו מוקדשים לטובת המוסדות
הוא אב רחום, און קשבת ולב ענק כדי לטל, להעניק, להגדיל תודה ולהאריחה,
מקרב כל תלמידי המוסדות ומשפחתיהם.
והדיד מכון הוא ליבו כנגד ישראל ואומר להם שיתברכו.

ה בהן גדול בצאתו" תרו על כל הטובה..."

בטר המצויז מביז התלוטית מראת בהן

רכים היו הגרות שהאירו את הדרך
רכים היו האנשים שאמקוזהם כידיהם והאירו עינו כאור התורה,
כאור של עזרה, כאור של סיוע מכל הלב:

ידיד נפשי ראש וראשון לכל דבר שמקדושה הלא הוא הרב **ישראל דרעי** הר"ר,
עוזרו האישי של מודעו הרב שליט"א.

לידיד נפשי כרוך הכשרונות רב החבונות היקר והנעלה הרב **יוסף נעים** הר"ר

לצוותים המקצועיים האודאים על תחומי האסטרטגיה, הפרסום, העיצוב, צוותי התחזוקה,
המזכירות, סוכני המכירות, צוות ההפקה וכל הגלוח, ולכלל חברי ואהובי ליבי, שהתייצבו על יסוגי,
לפרטם אינני יכול, כי רכים המה, וגם שכודאי לא יחפצו בכך,
אין מילים כפי להודות על מסירות נפש ולב למען הצלחת המוסדות, כיד מקצועית וכראש מלא כל טוב.
הודאה מיוחדת ואישית לכל הצוות המסודר המופקר על הפקת והפצת עלון הקודש בית נאמן:
כל אלו הערשים עבודת קודש אף בימות החול...

בטורת הבית ופיכת העידה מראת בהן

אני רוצה להביע את הכרת הטוב העצומה שאני חש כאופן אישי, לכל אחד מ'מייסדי הבנין',
התרשתי עצומות לחוות באהבה היוקדת שמרגישים אתם, אחי אהובי,

למך **הסבא קדישא רבי חויה זצוק"ל**.

היתה זו חויה עצומה לראות את הרצון הכוער מלב כל יהודי לקיים את צוואתו של רבי חויה
ולסייע בהקמת צורת הבית - הבית הגדול והקדוש שהולך להיבנות כאן בכריכה!

הגני סעודה וכמרכה מעומק לב **ל'מייסדי הבנין'**

ליקרים שנטלו על שכמם להיות חלק מהבית הגדול והקדוש הזה ונתנו יחדיו מנטר לטרכיה.
מסך אני אחכם אחי היקרים בשם ובמלכות, וקודא לכל השאר להיות שותפים עיטכם,
כואו והמטפפו גם אתם כולכם, בבית ה'!

באהל הנמתה כרדי מעלה מראת בהן

כבודמגות זו נביע והנצלוחנו מפני הזמונים שגרשו את האולם ולא היה סיפק כידעו לכבודם!
מי יתן תוסה לכבוד את כל הקהל הקדוש ככבוד הראוי להם, כשנים הבאות עלינו לטובה.

מתוך תפילה שנומה בקרוב לתחיית המתים,

וגזכה לתגות את יום הודילולא של מך המקובל האלוקי רבי חויה,
כצוואת חדא אידע עימו יחד עם בניו אהוביו, עמך בית ישראל.

אין לי אלא לסיים בשמם של כל הבהנים הקדושים,
הממשיכים לשאת תפילה ולהעתיור בעד כל התורמים:

**"וענו הכהנים ואמר, יהי רצון מלפניך שמי ששיכן שמו בבית הזה,
הוא ישכין שלום ברכה אושר ועושר ביניכם. בנים ובני בנים עוסקים בתורה במצוות**

ותשרה השכינה בכל מעשה ידיכם וישם לכם שלום".

החתם באהבת עולמים, מוקירכם

אחיכם הנאמן הרב משה נעמן מנכ"ל "חכמת רחמים"

21 אב תשפ"ב

בית נאמן

נים
הבה

"ה' ילחם לכם-ואתם תחרישון"

תענית דיבור

אברכי הכולל ותלמידי חכמים במוסדותינו
יערכו עבורך תענית דיבור
"שלוחו של אדם כמותו!"

התענית תתקיים ביום חמישי פרשת משפטים
כ"ה שבט (16.2.23 למניינם) ניתן להעביר שמות עד יום קודם לכן.

ומעלת וסגולת תענית הדיבור ידועה, בפרט בימי השובב"ים

עלות: **210** ש"ח לשם. כמנין *10 השם הקדוש א-ה-י-ה

למסירת שמות:

08-6727523

או בעמדות נדרים פלוס